

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERESKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: TERCSINÉ TÓTH ILONA (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés/Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Bercsényi Miklós Gimnázium, Törökszentmiklós)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: Dél-Buda: ANTAL ERZSÉBET (Arany János Általános Iskola és Gimnázium)
Dél-Pest: NAGY MÁRTA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: VETLÉNYI DÁVID (Baár-Madas Református Gimnázium)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Komárom-Esztergom/Győr-Moson-Sopron: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye - kelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye - nyugat: KUJBUS ATTILÁNÉ (Szent Margit Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárdá)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Kertvárosi Általános Iskola Eötvös József Székhelyiskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó belső világunkra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2014/15.
Körzeti forduló
6. osztály

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERESKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Jelöljétek meg a helyesen írt felsorolást vagy felsorolásokat!
 (A) *zsivaj, öngyújtó, higgy, irtunk, kissebb*
 (B) *zsivaj, öngyújtó, higgy, irtunk, kisebb*
 (C) *zsivaly, öngyújtó, higgy, irtunk, kissebb*
 (D) *zsivaly, öngyújtó, higgy, irtunk, kisebb*
 (E) *zsivaj, öngyújtó, higgy, irtunk, kisebb*
- A *Babszem Jankó* című népmeséből idéztük az alábbi mondatot, de nektek kell helyesen szavakra tagolni. Hány szóból áll összesen? (A mondatban lévő vesszőket nem jelöltük.)
Biztattaazédesapjáhogyadjacsakelviasszaszökiknemsokára.
 (A) 8 (B) 9 (C) 10 (D) 11 (E) 12
- Állatos szólások, közmondások kulcsszavait adtuk meg. Melyik kulcsszóhoz lehet találni olyan szólást, közmondást, amelyben szerepel még egy állat, esetleg ugyanaz az állat még egyszer?
 (A) *disznót* (B) *egérrel* (C) *csuka* (D) *szamár* (E) *tinó*
- Jelöljétek meg a felszólító módú igéket!
 (A) *jönnöd* (B) *maradsz* (C) *áld* (D) *vigyázz* (E) *légy*
- Azokat a szavakat jelöljétek be, amelyekbe a kipontozott helyre beírható egy hárombetűs ige! Például: Z s í r OS.
 (A) V...ALAT (B) B...OK (C) P...A (D) K...ÖS (E) SZE...NYI
- Hónapok régi neveit írtuk le. Mi lehet a helyes sorrend a naptári év szerint?
1. új kenyér hava 2. jégbontó hava 3. enyészet hava 4. kikelet hava
 (A) 4231 (B) 4213 (C) 2431 (D) 2413 (E) 4123
- Mely szavakat kell vagy lehet hosszú ccs-vel írni?
 (A) *kilin...el* (B) *lo...og* (C) *kul...omó* (D) *kin...é* (E) *me...el*
- Olyan szóösszetételek utótagjait adtuk meg, amelyeknek ugyanaz az előtagjuk. Például: -jegy, -hullás, -rendszer → **csillag**jegy, **csillag**hullás, **csillag**rendszer. Ha sikerült kitalálni, mi lehet ez az előtag, akkor azokat a lehetséges utótagokat jelöljétek meg, amelyek ugyanígy alkothatnak vele összetett szót!
 ...-TÖLTE, ...-UDVAR, ...-VILÁG
 (A) ...-SZÓRÓ (B) ...-FOGYATKOZÁS (C) ...-KITÖRÉS
 (D) ...-KÓROS (E) ...-FÉNY

- Mit tesz, aki valakire „*ráhúzza a vizes lepedőt*”? Mit jelent ez a szólás?
 (A) *Rábizonyítja a bűnét.* (B) *Takargatja valamilyen hibáját.*
 (C) *Szemrehányást tesz neki.* (D) *Haragszik az illetőre.*
 (E) *Megszégyeníti.*
- Mely kifejezések felelnek meg a három idegen szó valamelyikének?
 krízis káosz karakter
 (A) *háború* (B) *jellem* (C) *mérlegelés* (D) *válság* (E) *veszekedés*
- Összesen hány (legalább kétbetűs) szó vagy toldalékos szóalak bujt el az alábbi szóban?
 V E S Z T E G E T Ő K E T
 (A) *legfeljebb 10* (B) *legfeljebb 11* (C) *legfeljebb 12*
 (D) *akár 13 is* (E) *az előzőek egyike sem*
- Anagramma + *ly*-ből *j*. Mely szavak betűit lehet újabb értelmes szóvá vagy toldalékos szóalakká rendezni úgy, hogy a *ly*-ből *j* legyen? Például: *akadályt* → *kajádat*
 (A) *karvaly* (B) *pálya* (C) *tégely* (D) *derelye* (E) *molyok*
- Mely meghatározás jelenthet olyan szót, amely a magánhangzók közül kizárólag „*á*”-t tartalmaz?
 (A) *magyar néptáncfajta* (B) *őrt áll, őrséget ad* (C) *cselszövés, fondorlat*
 (D) *énekes népszokás* (E) *egyfajta lábbeli a népviseletben*

A következő feladatot a válaszlap kijelölt helyén oldjátok meg!

- A „*megértő egér*” és társai. Különböző állatok vagy személyek megnevezéseit rejtettük el ilyen és ehhez hasonló jelzős szerkezetekben, amelyekben a jelző (*megértő*) magában foglalja, azaz a két végén bezárja a jelzett szót (*egér*). Ezeket azonban körülírással adjuk meg, például így: *együttérző rágcsáló*. Próbáljátok meg minél pontosabban, a körülírásnak megfelelően megfejtani őket! Minden megfejtés kételemű, és a *valamilyen valami / valaki* szó szerkezetnek felel meg.

- titokzatos bakfis*
- harcba hívó kisragadozó*
- röffenő vaddisznó*
- párálló erdei vad*
- fűszerrel megszórt ragadozó madár*
- telhetetlenül gyűjtő tetőfedő*
- dolgozni nem akaró békafajta*
- elveszett mén*

- fonnyadó erdei állat*
- incselkedő férfirokon*
- mérges menyasszony*
- elnéző kölyök medve*
- hízó török méltóság*
- siettető rágcsáló*
- nevét megmondó struccféle*
- fogózkodó szülő*